

Krisledningsplan för Oxelösunds kommun

Del 1 Övergripande beskrivning

Dokumenttyp Riktlinjer	Fastställd av Kommunstyrelsen	Beslutsdatum 2023-04-26	Reviderat
Dokumentansvarig Säkerhetsstrateg kommunstyrelseförvaltningen	Förvaring Castor	Dnr KS.2023.103	
Dokumentinformation Kommunens organisation och arbetssätt vid extraordinär händelse			

Innehåll

1.	Inledning	3
1.1	Krisledningsplanens delar	3
1.2	Mål för krisledningsarbetet	3
1.3	Grundläggande principer för hantering av extraordinära händelser ...	4
1.4	Geografiskt områdesansvar	4
2	Krisledningsorganisation	5
2.1	Central krisledning	5
2.1.1	Tjänsteperson i beredskap	
2.1.2	Kommunchef	
2.1.3	Krisledningsstab	
2.1.4	Krisledningsnämnd	
2.2	Krisledning på förvaltningsnivå	6
2.3	Operativ verksamhet	6
2.4	Psykiskt och socialt omhändertagande	7
2.5	Extern samverkan	7
2.5.1	Lokal samverkan	
2.5.2	Regional samverkan	
2.5.3	Stöd från Försvarmakten	
3	Aktivering av krisledningsorganisationen	8
3.1	När ska krisledningsorganisationen aktiveras?	8
3.1.1	Extraordinär händelse	
3.1.2	Andra händelser	
3.2	Hur initieras krisledningsorganisationen?	8
3.3	Vem beslutar att starta krisledningsorganisationen?	8
3.4	Vem kallar in krisledningsorganisationen?	8
4	Avslut av krisledningsorganisationen	9

1. Inledning

Krisledningsplan för Oxelösunds kommun tillämpas vid samhällsstörningar och extraordinära händelser som kräver samverkan och samordning av resurser och insatser både internt inom kommunen och externt mellan olika aktörer.

Syftet med krisledningsplanen är att klargöra Oxelösund kommuns organisation och uppgifter vid en kris eller extraordinär händelse. Krisledningsplanen avser att svara upp mot en av de uppgifter som kommunen åtar sig enligt överenskommelse mellan myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges kommuner och Regioner (SKR)¹.

Krisledningsplanen beskriver;

- Hur kommunen organiserar sig under extraordinära händelser
- Hur kommunens organisation för krisledning bedriver samverkan och ledning i syfte att uppnå inriktning och samordning
- Vilka lokaler med nödvändig teknisk utrustning för samverkan och ledning som disponeras vid extraordinära händelser

1.1 Krisledningsplanens delar

Krisledningsplanen består av två delar;

Del 1 är en övergripande beskrivning som svarar mot syftet att beskriva hur kommunen organiserar sig under en extraordinär händelse. Denna del av krisledningsplanen är fastställd av kommunstyrelsen.

Till del 1 hör en åtgärdsplan som beskriver hur medarbetare, tjänstemannaledning, politisk ledning och tjänsteperson i beredskap ska agera för att aktivera kommunens krisledningsorganisation.

Del 2 innehåller bilagor och funktionskort som beskriver hur kommunens krisledningsorganisation arbetar samt vilka lokaler och teknisk utrustning som används.

Denna del av krisledningsplanen är fastställd av kommunchefen och revideras löpande vid behov. Del 2 är belagd med sekretess enligt Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) 18 kap, 13 §².

1.2 Mål för krisledningsarbetet

Det övergripande målet för kommunens krisledningsarbete är att trygga samhällets skyddsvärden vid samhällsstörningar.

Samhällets skyddsvärden är fastställda av regeringen och ska genomsyra allt beredskaps- och krishanteringsarbete i Sverige.

¹ Förlängd och justerad överenskommelse för kommunernas krisberedskap 2023, SKR 2022/00754

² Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till en myndighets verksamhet som består i risk- och sårbarhetsanalyser avseende fredstida krissituationer, planering och förberedelser inför sådana situationer eller hantering av sådana situationer, om det kan antas att det allmännas möjligheter att förebygga och hantera fredstida kriser motverkas om uppgiften röjs. Lag (2009:612).

Samhällets skyddsvärden

- Människors liv och hälsa
- Samhällets funktionalitet
- Demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter
- Miljö och ekonomiska värden
- Nationell suveränitet

1.3 Grundläggande principer för hantering av extraordinära händelser

Kommunorganisationens uppdrag under en extraordinär händelse skiljer sig inte nämnvärt från ett normalläge; vardagen.

Tre grundläggande principer för samhällets krishantering uttrycker likheten mellan vardagens arbete och arbetet under en extraordinär händelse. Principerna är vägledande för kommunens organisation och ledning vid hantering av samhällsstörningar och extraordinära händelser.

- **Ansvarsprincipen**

Den som ansvarar för en verksamhet under ett normalläge ska även ha ansvaret under en krissituation. Det innebär att samma personer ansvarar för sin verksamhet såväl innan och under som efter att en kris har inträffat.

- **Likhetsprincipen**

Verksamheten ska så långt som möjligt vara organiserad på samma sätt under en krissituation som i ett normalläge. Det innebär att inga större förändringar i arbetssätt och personalsammansättning bör ske i händelse av en kris.

- **Närhetsprincipen**

En krissituation ska hanteras där den inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga.

1.4 Geografiskt områdesansvar

Kommunen har förutom ett verksamhetsansvar i enlighet med ovanstående principer också ett geografiskt områdesansvar. Inom ansvaret ligger uppdraget att samordna olika aktörer och de krishanteringsåtgärder som vidtas inom den egna kommunens geografiska område före, under och efter en kris. Områdesansvaret innebär att kommunen under en samhällsstörning ska:

- verka för samordnad lägesbild och kunskap om situationen,
- verka för att information till allmänhet, massmedia och berörda aktörer samordnas,
- verka för att de krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer samordnas, och
- verka för prioritering av resurser och ett effektivt resursutnyttjande

Områdesansvaret innebär inte att kommunen tar över andra aktörers ansvarsområden.

2. Krisledningsorganisation

I enlighet med de grundläggande principerna för samhällets krishantering ska Oxelösunds kommun, så långt det är möjligt, hantera olika typer av störningar och kriser inom den ordinarie organisationsstrukturen. Händelser ska också, på samma premisser, hanteras av den verksamhet som är närmast berörd.

I det följande beskrivs kommunens krisledningsorganisation och externa resurser. Beskrivningen är översiktlig. En närmare beskrivning av de olika funktionernas organisation, roller och lokaler med mera, är dokumenterade i funktionsbeskrivningar och tillgängliga för berörda i krisledningsorganisationen (krisledningsplan del 2).

2.1 Central krisledning

Den centrala krisledningen utgörs av kommunchefen som tillika är beslutsfattare och sammankallande av central krisledningsstab. Kommunchefen stöds av tjänsteperson i beredskap (TiB) samt den centrala krisledningsstaben som leds av en stabschef.

Den centrala krisledningen har bland annat till uppgift att:

- Leda och samordna kommunens arbete i hantering av händelsen
- Besluta, inom ramen för delegation och budget, om hur resurser ska prioriteras, fördelas och användas för att hantera händelsen
- Sprida snabb, korrekt och tillförlitlig information internt och externt
- Vid behov sammankalla och samordna arbetet med externa lokala aktörer i egenskap som funktion för inriktning och samordning (ISF).

2.1.1 Tjänsteperson i beredskap

Kommunens tjänsteperson i beredskap (TiB), sorterar organisatoriskt under Sörmlandskustens räddningstjänst. TiB svarar för kommunens omvärldsbevakning när det gäller allvarliga händelser som kommunens egen organisation inte har möjlighet att bevaka eller upptäcka. I uppdraget ingår att;

- Dygnet runt finnas nåbar (och omgående kunna påbörja ett arbete) på sambandsmedel Rakel och telefon
- Kunna stödja kommunens krisledning och infinna sig på kommunens ledningsplats inom 60 minuter
- För kommunens räkning delta i regionala veckovisa samverkanskonferenser, samt delge veckovisa rapporter i WIS
- För kommunernas räkning omvärldsbevaka områden med bäring på eventuell krisberedskap, samt dagligen bevaka funktionsmail (tib@nykoping.se)
- Återrapportera händelser och resultat av omvärldsbevakning till kommunchefen i eller den som kommunchefen utser

TiB har rätt att påbörja arbete i kommunens namn för att hantera en uppkommen allvarlig händelse eller kris, eller risk för kris, i enlighet med kommunens krisledningsplan.

2.1.2 Kommunchef

Kommunchefen svarar för strategisk ledning av verksamheten kopplad till samhällsstörningen. Vid en extraordinär händelse, eller risk för en sådan händelse, ska kommunchefen aktivera krisledningsorganisationen till rätt nivå, besluta om arbetets inriktning, prioritera resurser mellan pågående samhällsstörningar samt hålla den politiska ledningen informerad och lyfta behov av beslut, inriktning och resurser.

2.1.3 Krisledningsstab

Krisledningsstaben är kommunchefens arbetsgrupp och inkallas alltid initialt vid extraordinära och allvarliga händelser. En särskild stab med utsedda personer och funktioner finns definierad, men kommunchefen kan välja att formera krisledningsstaben på annat sätt beroende på aktuell händelse. Krisledningsstabens arbete leds av en stabschef.

2.1.4 Krisledningsnämnd

Krisledningsnämnden svarar för den politiska styrningen vid en extraordinär händelse. Nämnden träder i funktion efter beslut av kommunstyrelsens ordförande.

Krisledningsnämnden har enligt lag rätt att ta över ansvar som normalt ligger på annan nämnd. Krisledningsnämnden kan adjungera ytterligare politiker om man behöver annan kompetens i beslutssituationerna eller om behov av ersättare uppstår.

2.2 Krisledning på förvaltningsnivå

Kommunens förvaltningar och bolag är ansvariga för att hantera händelser som är av sådan art att de inte överskrider förvaltnings-/bolagsnivå, dvs. att händelsen inte berör -eller riskerar att beröra- andra förvaltningar, bolag eller kommunen i övrigt..

Det är vid sådana händelser berörd förvaltnings- eller bolagschef som är ansvarig för händelsens hantering och som utgör den primära beslutsfattaren. Som stöd till förvaltnings-/bolagschefen kan en lokal krisledningsstab upprättas.

Krisledningen på förvaltnings-/bolagsnivå kan också aktiveras som en operativ stab i samverkan med den centrala krisledningen om situationen kräver det.

Den operativa staben är då underställd den centrala krisledningen och arbetar mot den målbild/inriktning som beslutats centralt.

2.3 Operativ verksamhet

Av de grundläggande principerna för samhällets krishantering som beskrivits ovan följer att det är kommunens ordinarie verksamheter som utgör de operativa interna resurserna vid hantering av extraordinära händelser.

Till kommunchefens och stabschefens förfogande som verkställande krisledning står främst kommunens förvaltningschefer, kommunbolagens VD, ekonomichefen samt personalchefen.

2.4 Psykiskt och socialt omhändertagande (POSOM)

Till krisledningens förfogande står en beredskapsgrupp för psykiskt och socialt omhändertagande vid katastrofer, POSOM. Arbetet i POSOM bedrivs enligt en särskild rutin.

Kommunchefen eller tjänsteperson i beredskap (TiB) beslutar om POSOM ska sammankallas.

2.5 Extern samverkan

2.5.1 Lokal samverkan

OXSÄK är kommunens forum för lokal samverkan. Via OXSÄK tillgodoses kommunens ansvar för att olika aktörer samverkar och samordnar sitt planerings- och förberedelsearbete, sina krishanteringsåtgärder samt information till allmänheten enligt kommunens geografiska områdesansvar.

2.5.2 Regional samverkan

Regional samverkan bedrivs enligt en strategi för regional samordning och inriktning av krisberedskap med mera (RSI). Strategin reglerar bland annat hur samverkan ska bedrivas under en samhällsstörning.

2.5.3 Stöd från Försvarmakten

Försvarmakten kan utgöra en resurs för kommunen under en extraordinär händelse. Resursen kan tillhandahållas som räddningstjänst, enligt lag ((2003:778) om skydd mot olyckor, eller som stöd, enligt förordning (2002:375) om Försvarmaktens stöd till civil verksamhet.

Begäran om stöd/räddningstjänst sker via Räddningschef i beredskap (RCB).

Begäran om stöd till samhället i övrigt vid en extraordinär händelse görs av tjänsteperson i beredskap (TiB) eller kommunchef efter beslut i krisledningsnämnd.

3. Aktivering av krisledningsorganisationen

3.1 När ska krisledningsorganisationen aktiveras?

3.1.1 Extraordinär händelse

Den centrala krisledningen ska aktiveras när en händelse bedöms som extraordinär eller bedöms kunna utvecklas till extraordinär.

Med extraordinär händelse avses;

- en händelse som avviker från det normala,
- innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och
- kräver skyndsamma insatser av kommunen

Det kan till exempel handla om händelser av sådan omfattning eller karaktär att den överskrider den enskilda förvaltningens/bolagets förmåga, alternativt drabbar flera förvaltningar/bolag.

3.1.2 Andra händelser

Den centrala krisledningen ska också kunna utgöra en samordnade funktion vid andra allvarliga händelser. Det handlar bland annat om i situationer som kan antas få ett stort medialt intresse eller i övrigt innebär att kommunens ledning behöver agera eller samordna tillgängliga resurser.

3.2 Hur initieras krisledningsorganisationen?

Var och en i den kommunala verksamheten som har ansvar för eller kännedom om en inträffad händelse ska underrätta sin närmsta chef.

Berörda chef kontaktar tjänsteperson i beredskap (TiB) för samråd, bedömning och stöd. Om berörd chef inte kan nå kontaktas TiB direkt.

Tjänsteperson i beredskap (TiB)

070- 385 52 36

3.3 Vem beslutar att starta krisledningsorganisationen?

Tjänsteperson i beredskap (TiB) kontaktar kommunchefen. Händelsen analyseras och kommunchefen beslutar om krisledningsorganisationen ska aktiveras.

Kommunchefen informerar kommunstyrelsens ordförande eller, vid dennes förfall, vice ordförande som beslutar om krisledningsnämnden ska sammankallas.

3.4 Vem kallar in krisledningsorganisationen?

Tjänsteperson i beredskap eller kommunchefen sköter det praktiska inkallandet av krisledningsstaben och (eventuellt) övriga personalresurser.

Kommunstyrelsens ordförande eller, vid dennes förfall, vice ordförande beslutar om krisledningsnämnden ska inkallas. Tjänsteperson i beredskap eller kommunchefen bistår i det praktiska inkallandet av krisledningsnämnden.

4. Avslut av krisledningsorganisationen

Kommunchefen beslutar om när den centrala krisledningens verksamhet ska avslutas. Eventuell krisledning som bedrivs på förvaltnings- eller bolagsnivå kan fortgå vid behov och avslutas efter beslut av förvaltnings-/bolagschef.

Vid en extraordinär händelse då krisledningsnämnden har varit aktiverad fattar ordförande i krisledningsnämnden beslut om när nämndens verksamhet ska upphöra. Beslut om att nämndens verksamhet ska avslutas kan också fattas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Även om krisledningsnämndens verksamhet avslutas kan den centrala krisledningens verksamhet behöva bedrivas.

När beslut om avslut och återgång till normal organisation har fattats ska det särskilt beaktas att;

- Avvecklingen sker successivt (framför allt funktionen kriskommunikation),
- Överlämning av personal till ordinarie tjänstgöring föregås av dialog om behov av ledighet, information och/eller debriefing,
- Händelsens logg avslutas och diarieförs,
- Krishanteringsinsatsen utvärderas